

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng Chủ Nhật, ngày 22/10/2023

TỊNH KHÔNG PHÁP SƯ GIA NGÔN LỤC

Phần 3

Chương 7

NÓI RÕ GIÁO DỤC CỦA PHẬT ĐÀ

(BÀI 3)

Phật dạy chúng ta: Tu hành là xây dựng trên nền tảng “*Tịnh Nghiệp Tam Phước*” và “*Lục Hòa Kính*”. Hai chương mục này chúng ta đã nghe rất nhiều lần, nhất là trong “*Chuyên đề Khai thị 1200 Đề tài của Hòa Thượng Tịnh Không*”.

“*Tịnh Nghiệp Tam Phước*” là chính mình tu còn khi đối người tiếp vật thì dùng “*Lục Hòa Kính*”. Nội hàm của “*Lục Hòa Kính*” quá cô đọng nên thông qua *Đệ Tử Quy* – tức là *Phép tắc Người con*, chúng ta thực hành 113 điều giảng rộng trong cuộc sống thường ngày.

Hòa Thượng dạy rất rõ: “***Chúng ta học Đệ Tử Quy nói riêng và học giáo huấn Thánh Hiền nói chung phải trên nền tảng của Phật pháp Đại thừa***”. Điều này nói lên rằng chúng ta xây dựng nền tảng của Phật pháp Đại thừa rồi, ta mới học *Đệ Tử Quy*. Nền tảng chính là “*Tịnh Nghiệp Tam Phước*” và “*Lục Hòa Kính*”.

Có những người chưa được nghe và hôm nay đã nghe rõ Hòa Thượng nói câu này thì từ nay không nên nhận xét người học chuẩn mực người xưa là tu mù luyện quán, là xen tạp, ngoại đạo. Họ đã từng vô tình tạo vô lượng vô biên tội nghiệp khi vội vàng phê phán, ngăn cản và gây chướng ngại cho người học vì họ cứ tưởng rằng mình đang tu hành rất tốt, nhất môn thâm nhập nhưng thật ra lại chẳng hiểu gì.

Phật dạy phước thứ nhất trong “*Tịnh Nghiệp Tam Phước*” là “*Hiếu dưỡng Phụ mẫu*”, “*Phụng sự Sư trưởng*”, “*Từ tâm bất sát*”, “*Tu Mười Thiện nghiệp*”. Trên nền tảng tâm hiếu kính, trong đó hiếu là đối với cha mẹ và kính là đối với thầy giáo cùng các bậc Hiền Thánh, chúng ta làm việc thiện, chúng ta niệm Phật, chúng ta tu hành và chúng ta cải đổi tập khí phiền não của chính mình.

Trong phước thứ nhất thì “*Phụng sự Sư trưởng*” không phải là gặp thầy thì quỳ lạy, xá sâu, hay là mua nhiều thứ món ngon vật lạ cung phụng, đây là hiếu sai. Hiếu đúng chính là y giáo phụng hành – nghe lời dạy làm theo một cách triệt để.

Trên nền tảng của tâm hiếu kính đó mà làm tất cả mọi sự, mọi việc thì công việc sẽ làm rất tốt, rất cẩn trọng vì mỗi việc mình làm đều đang tô son thếp vàng cho thầy mình, cho cha mẹ, thậm chí cho gia tộc của mình.

Có lần, các Thầy cô trong Hệ Thống Khai Minh Đức đến chia sẻ ở một học viện, khi đó phía trên là Viện trưởng cùng các Thầy cô giáo và bốn khách mời, ấy vậy mà có hai bạn sinh viên không hề thấy xấu hổ khi bạn nữ ngồi trong lòng bạn nam nói chuyện. Mỗi việc chúng ta làm đều biểu thị ta rất kính trọng cha mẹ, rất kính trọng thầy cô, cho

nên chúng ta đều không dám làm những việc sai trái, làm xấu hổ thầy cô đã dạy mình, làm xấu hổ cha mẹ đã sinh ra mình, thậm chí làm xấu hổ cả gia tộc của mình.

“*Từ tâm bất sát*” nghĩa là dùng tâm “*Từ*” không tùy tiện giết hại đến con vật thì làm sao giết hại đến con người. Ba nghiệp của chúng ta: Thân không sát, đạo, dâm; ý không tham, sân, si; miệng không nói dối, không nói lưỡi đôi chiều, không nói lời thêu dệt, không nói lời hung ác.

Phương pháp và lý luận tu hành của chúng ta rất rõ ràng, thấu đáo và triệt để. Nhưng thế gian nhìn mình, tưởng mình đang tu mù luyện quán. Mình làm việc tốt thì họ cho rằng mình là kẻ mất trí. Hôm qua, tôi mang 4 túi rau cải ngọt và cải keo tặng một nhà hàng chay, người quản lý cảm ơn và nói rằng đang cần uống nước cải keo này. Một việc làm nhỏ như thế nhưng bên trong lại chứa đựng đầy đủ lý luận tu hành trên nền tảng của Phật pháp Đại thừa.

Phước thứ hai là “*thọ trì tam quy*”, “*cụ túc chúng giới*”, “*bất phạm oai nghi*”.

Phước thứ ba là “*phát tâm Bồ Đề*”, “*tin sâu nhân quả*”, “*đọc tụng Đại thừa*”, “*khuyến tấn hành giả*”.

Hai phước này chắc chúng ta khó mà làm được. Ví dụ “*đọc tụng Đại thừa vì người diễn nói*” không phải là ngồi đó đọc tụng mà mình phải đem dấu ấn của Phật biến thành hành nghi, ý niệm của chính mình, từ đó diễn giải cho người chẳng những bằng khẩu giáo mà còn bằng thân giáo.

Điều mà Hòa Thượng thường nhắc chúng ta, chính là phước thứ nhất. Đây là phương pháp tu hành cụ thể mà tự thân chúng ta phải tu tập, phải cải đổi. Còn khi đối người tiếp vật thì phải dùng “*Lục Hòa Kính*” – tức là sáu phép hòa kính bao gồm “*Thân hòa đồng trụ*”, “*Khẩu hòa vô tránh*”, “*Ý hòa đồng duyệt*”, “*Giới hòa đồng tu*”, “*Kiến hòa đồng giải*” và “*Lợi hòa đồng quân*”.

“*Giới Hòa Đồng Tu*” là tất cả cùng nhau thọ tam quy, trì ngũ giới. Trong cùng một đoàn thể, một cơ quan, từ người lãnh đạo đến nhân viên đều cùng nhau vâng giữ những quy tắc, các nội quy một cách nghiêm túc.

“*Lợi Hòa Đồng Quân*”: Nghĩa là có lợi thì chia đều cho nhau, luôn nghĩ đến điều lợi ích cho cộng đồng, cho đại chúng xã hội. Trong từng gia đình, trong mỗi quốc gia và trong toàn thể thế giới, người người luôn nghĩ đến lợi ích cho nhau thì sẽ không có sự bất hòa.

“*Thân hòa đồng trụ*” nghĩa là ở chung trong một phòng, một đoàn thể, một làng xóm phải biết hòa thuận. Làm thế nào để có thể hòa được? Đó là tuân thủ mọi phép tắc, quy định.

Chúng ta học Phật, mà chỉ đọc xuông “*Lục Hòa Kính*” thì không thể có cách nào hiểu cho đúng. Để hiểu được “*Lục Hòa Kính*”, chúng ta thông qua 113 điều của Đệ Tử Quy – cuốn sách dạy hiếu kính, để diễn giải. Có như vậy thì khi ta làm các công việc từ thiện xã hội, các việc lợi ích cho dân tộc, quốc gia, thế giới, mới đạt đến chí công vô tư, đạt được hy sinh phụng hiến.

Cho nên Hòa Thượng khẳng định chúng ta tu “*Tịnh nghiệp Tam phước*”, thực hành “*Lục Hòa Kinh*” cũng giống như chúng ta xây nhà, có dầm móng vững chắc, nếu không, mọi thứ không thể tốt được.

Rõ ràng, Phật dạy chúng ta thật là tường tận. Chúng ta tu hành có nền tảng, có đạo lý phương pháp. Vậy mà có người chê bai chúng ta là không bình thường. Vì sao vậy? Vì khởi tâm động niệm của họ là tham, là thỏa mãn “*năm dục sáu trần*” ...v.v. Nếu chúng ta cũng như họ, thì họ sẽ cho đó là tốt. Còn chúng ta cứ bố thí, cứ cho đi, đời sống có nơi tiết giảm đến mức thấp nhất thì họ cho là không bình thường.

Thế nhưng, việc làm không bình thường của chúng ta, họ có thích không? Trong âm thầm, chắc chắn họ vẫn thích! Những kẻ tham, ác cùng cực vẫn thích người thiện. Ngay cả, kẻ đi gạt hết thế gian này, khi muốn tìm trợ thủ, thì vẫn muốn tìm người thân tín nhất, tin cậy nhất. Hay như việc dựng vợ gả chồng cũng vậy, dù họ là người xấu ác đến thế nào, cũng luôn luôn muốn tìm gia đình tốt đẹp cho con trai, con gái mình.

Hòa Thượng chỉ dạy chúng ta phải chăm chỉ thực hành phước thứ nhất trong “*Tịnh Nghiệp Tam Phước*” là “*Hiếu dưỡng Phụ mẫu*”, “*Phụng sự Sư trưởng*”, “*Từ tâm bất sát*”, “*Tu Mươi Thiện nghiệp*”. Ngài nói: “**Đây là phước báu trời người!**”.

Ngài nói thêm rằng “**Học Phật trước tiên, phải đem việc làm người, làm cho thật tốt. Làm người mà còn làm không tốt, thì làm sao có thể làm Phật, làm Tổ.**” Thực tế cho thấy người học Phật chưa làm tốt việc làm người, cho nên người khác nhìn vào, đánh giá họ rất thấp.

Trong bối cảnh như thế, Hòa Thượng dạy chúng ta khi “**khuyên người, không cần phải nói đến lý luận cao thâm**”. Trong xã hội hiện nay, chỉ cần khuyên họ như Tổ Ấn Quang đã dạy là “*Đốn luân Tận phận*”- nghĩa là họ hãy dốc hết trách nhiệm trong vai trò trách nhiệm của mình. Hay mở rộng hơn, nếu mình chỉ hiếu với cha mẹ mình thì chưa phải là hiếu. Tất cả chúng sanh đều là cha mẹ mình, nên cần phải hiếu với tất cả mọi người.

Hòa Thượng nói: “**Chỉ cần khuyên người tu Tam Quy, trì Ngũ giới, hành Thập Thiện. Có thể làm những điều này cho tốt thì đây chính là Thánh Nhân của thời hiện đại**”.

Tam quy là quy y Phật, quy y Pháp, quy y Tăng. Có nhiều người hiểu rằng quy y Phật là quy y tượng Phật bằng xi măng, composite; quy y Pháp là quy y một tú Kinh sách; quy y Tăng là quy y một vị thầy nào đó. Đó chỉ là thế gian Tam Bảo. Còn xuất thế gian Tam Bảo thì Phật chính giác, giác mà không mê; Pháp chính là chánh, chánh mà không tà; Tăng chính là tịnh, tịnh mà không nhiễm. Minh quán sát xem hằng ngày mình có giác, có tường tận mọi sự mọi việc hay là mơ mơ hồ hồ. Nếu làm sai mà không biết mình làm sai thì là chưa giác.

Trước đây, chúng ta được người ta dạy làm đậu trong khuôn inox với giá thành rất cao mà một mẻ chỉ cho ra 20 miếng đậu. Việc vệ sinh khuôn gắp rất nhiều khó khăn, quá tốn công. Trong quá trình làm việc, khuôn giữ nhiệt, nên rất nóng, rất nhọc sức. Khi tôi về Sóc Trăng, thấy người ta dùng khuôn đơn giản mà mỗi mẻ được 63 miếng và

không hề nóng. Qua đây, mình thử nghĩ xem, trong cuộc sống này, những việc mình làm sai mà mình không biết, nhiều hay ít? Vậy thì mình đang giác hay đang mê?

Rồi những việc làm của mình có quang minh chính đại không? Chỉ cần làm việc gì mà tâm không ngay thẳng, có ý niệm vụ lợi trong đó thì là tà rồi chứ không phải là chánh.

Chúng ta nghe Thánh Hiền ở thế gian thấy lợi không màng, thấy khó thì dần thân. “*Nhân phi nghĩa bất giao, vật phi nghĩa bất thủ*” – Những vật gì không thuộc sức lao động của mình thì không lấy, còn người không đạo nghĩa, sống mà không có quy củ phép tắc, thì những người đó nên xa lánh, “*bạn lành thì nương cậy, thầy tà phải tránh xa*” – chúng ta nhớ nguyên tắc này.

Tăng là tịnh là không nhiễm, hằng ngày chúng ta tịnh hay ô nhiễm. Từ sáng đến chiều kiểm xem mình có “*danh vọng lợi dưỡng*”, có ảo danh ảo vọng, “*tham sân si mạn*”, “*tự tư tự lợi*” hưởng thụ “*năm dục sáu trần*” hay không? Thật ra là có đủ! Nếu mình biết phản tỉnh sớm thì nó chỉ khởi thôi nhưng chưa phát tác. Nếu phản tỉnh chậm thì nó phát tác rồi mới nhận ra; còn nếu kém nữa thì làm hết rồi, mới hối hận. Số người hối hận như vậy rất nhiều, trong đó có tôi.

Nói đến chỗ này, tôi nhớ tới Hòa Thượng khi trên Đài Truyền Hình Phụng Hoàng giảng Kinh Hoa Nghiêm Áo Chi ngài nói: “**36 năm tu hành, không ngày nào không niệm Phật tụng kinh thể mà trong tôi vẫn khởi phiền não**”. Hòa Thượng lúc đó đã có 36 năm tu hành không ngày nào gián đoạn, lúc ở trên bục giảng lúc lại tụng kinh niệm Phật, luôn tránh xa chốn phồn hoa đô thị đầy cám dỗ, vậy mà phiền não của Hòa Thượng vẫn vọng khởi. Còn chúng ta ngày nay đã tu hành được mấy năm? Cho nên là sự phản tỉnh, sự giác ngộ của chúng ta rất chậm là chuyện bình thường.

Nói về vấn đề thời gian, tôi lấy ví dụ, khi tôi nhắm mắt quán sát khuôn mặt của Hòa thượng Tịnh Không, thì tôi thấy rõ khuôn mặt của Ngài cười rất tươi. Vì sao vậy? vì tôi đã có mấy chục ngàn giờ dịch đĩa giảng của ngài. Điều này nói lên rằng ta phải có một thời gian nhất định đủ lâu để quán sát một hình tượng nào đó thì nó mới khắc sâu vào trong tâm khảm chúng ta.

Thời gian huân tập chưa đủ, nên tâm chúng ta luôn mê, tà, nhiễm, chứ không phải là quay về với giác, chánh, tịnh. Không cần phải học và không cần phải quy y Phật, Pháp, Tăng, chúng ta mới có giác, chánh, tịnh mà chúng vốn đã có sẵn đầy đủ trong tự tánh của chúng ta rồi. Chúng ta phải tìm phương pháp để phục hồi chúng mà thôi. Người xưa nói “*Nhân chi sơ tánh bản thiện*” - nghĩa là con người vốn dĩ là thuần tịnh thuần thiện. Do vì “*Tánh tương cận, tập tương viễn*” nên có thể thấy là tự tánh thì gần gũi với ta nên chúng ta dễ dàng phục hồi, còn những tập nhiễm từ bên ngoài, vốn không có trong tự tánh của chúng ta thì lâu ngày chày tháng, chúng ta cũng sẽ dễ dàng trừ bỏ nó.

Bài học hôm nay cho thấy chúng ta tu hành là có đạo lý, có phương pháp trên nên tảng vững chắc là “*Tịnh Nghiệp Tam Phước*” và “*Lục Hòa Kính*”. Và nếu có thể thọ tam quy, trì ngũ giới và hành mười thiện, làm cho được, thì chính là Thánh Hiền của thời hiện đại./.

Nam Mô A Di Đà Phật

*Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!
Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót.
Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến
để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!*